महाराष्ट्र राज्यात आदिवासींच्या कल्याणाच्या/ विकासाच्या क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणा-या व्यक्तींना/सामाजिक संस्थांना देण्यात येणा-या आदिवासी सेवक /आदिवासी सेवा संस्था पुरस्काराचे नाव भगवान बिरसा मुंडा आदिवासी भूषण पुरस्कारअसे करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्र. आसेपु- २०२४/प्र.क्र.१०६/का-१४ मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक:- १६ जानेवारी, २०२५

- वाचा: १) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग,क्र.आसेपु-१०९९/प्र.क्र.६/का-५,दिनांक. २७ जानेवारी,१९९९.
 - २) मा.मंत्री,आदिवासी विकास यांच्या अध्यक्षतेखाली व मा.राज्यमंत्री,आदिवासी विकास यांच्या उपस्थितित पार पडलेली दि.२६ डिसेंबर,२०२४ रोजीची बैठक

प्रस्तावना:-

आदिवासी समुदायास 'बिरसा मुंडा' यांनी आदिवासींसाठी केलेले कार्य सर्वज्ञात आहे.त्यांनी आदिवासींना गुलामगिरीची जाणीव करून त्यांच्यामध्ये त्यांच्या हक्काची जागृती निर्माण केली.त्यांनी आदिवासींमध्ये आत्मविश्वास निर्माण केला. त्यांच्या न्याय हक्कांसाठी लढा दिला.

वाचा येथील अनु.क्र. १ मधील दि.२७ जानेवारी १९९९ च्या शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्यात आदिवासींच्या कल्याणाच्या/विकासाच्या क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणा-या व्यक्तींना व सामाजिक संस्थांना प्रोत्साहन देण्याच्या / त्यांच्या कार्याचा गौरव करण्याच्या उद्देशाने राज्य शासनामार्फत व्यक्ती व संस्था यांना अनुक्रमे "आदिवासी सेवक पुरस्कार व आदिवासी सेवा संस्था पुरस्कार " हा राज्य पुरस्कार प्रदान करुन त्यांच्या कार्याचा गौरव करण्यात येतो. सदर पुरस्कारास भगवान बिरसा मुंडा आदिवासी भूषण पुरस्कार असे नामकरण करण्याच्या अनुषंगाने दि.२६ डिसेंबर,२०२४ रोजी पार पडलेल्या बैठिकत चर्चा करण्यात आली.

आदिवासींच्या कल्याणाच्या/विकासाच्या क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणा-या व्यंक्ती/संस्था यांना राज्य शासनाद्वारे पुरस्कार देऊन गौरविण्यात येते. या पुरस्कारास भगवान बिरसा मुंडा यांचे नाव दिल्यास आदिवासींसाठी कार्य करणा-या व्यक्ती/संस्था यांना अधिकाअधिक प्रेरणा व प्रोत्साहन मिळेल, तसेच या पुरस्काराचा लौकिक वाढेल व अधिकाअधिक व्यक्ती/संस्था आदिवासींच्या कल्याणासाठी /विकासासाठी पुढे येतील. त्यामुळे राज्य शासनातर्फे राज्यात आदिवासींच्या कल्याणाच्या/विकासाच्या क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणा-या व्यक्तींना व सामाजिक संस्थांना देण्यात येणा-या आदिवासी सेवक/आदिवासी सेवा संस्था पुरस्काराचे नाव "भगवान बिरसा मुंडा आदिवासी भूषण पुरस्कार" असे करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

वाचा येथील अनु.क्र. १ मधील दि.२७/०१/१९९९ च्या शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्यात आदिवासींच्या कल्याणाच्या /विकासाच्या क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणा-या व्यक्तींना व सामाजिक संस्थांना प्रोत्साहन देण्याच्या / त्यांच्या कार्याचा गौरव करण्याच्या उद्देशाने राज्य शासनामार्फत व्यक्ती व संस्था यांना देण्यात येणा-या अनुक्रमे "आदिवासी सेवक पुरस्कार" व "आदिवासी सेवा संस्था पुरस्कार" यांचे नाव अनुक्रमे "भगवान बिरसा मुंडा आदिवासी भूषण पुरस्कार" व "भगवान बिरसा मुंडा आदिवासी भूषण संस्था पुरस्कार" असे करण्यात येत आहे

" सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक क्रमांक २०२५०११६१३००४७६८२४ असा आहे. हा निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सतीश वि.कोवे) कार्यासन अधिकारी,महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव,मलबार हिल,मुंबई.
- २. मा.सभापती,महाराष्ट्र विधानपरिषद,महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई.
- ३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा,महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई.
- ४. मा.विरोधी पक्षनेता विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ५. मा.उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद,महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई.
- ६. मा.उपाध्यक्ष,महाराष्ट्र विधानसभा,महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई.
- ७. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव,मंत्रालय,मुंबई
- ८. मा. मंत्री, आदिवासी विकास यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय,मुंबई
- ९. सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय,मुंबई
- १०.मा.राज्यमंत्री,आदिवासी विकास यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय,मुंबई
- ११.सर्व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय,मुंबई
- १२.सर्व विधानसभा / विधान परिषद सदस्य
- १३.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- १४.सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १५. सर्व विभागीय आयुक्त, महसूल विभाग सर्व

- १६.आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक
- १७.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
- १८. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
- १९.आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
- २०.सर्व जिल्हाधिकारी
- २१.व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, आदिवासी सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ मर्या.नाशिक
- २२.व्यवस्थापकीय संचालक, शबरी आदिवासी वित्त विकास महामंडळ, नाशिक
- २३.अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे, नाशिक, नागपूर, अमरावती
- २४.सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
- २५. सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
- २६.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- २७.जिल्हा कोषागार अधिकारी, नाशिक.
- २८. सर्व मंत्रालयीन विभाग
- २९.सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी,आदिवासी विकास विभाग,मंत्रालय,मुंबई.
- ३०.महासंचालक माहिती व जनसंपर्क संचालनालय,मुंबई.
- ३१ .माहिती व प्रसिध्दी संचालनालयातील आदिवासी विभागाचे संपर्क अधिकारी.
- ३२.निवड नस्ती.(का.१४) आदिवासी विकास विभाग,मंत्रालय,मुंबई.